

NR. 1.

NORSK PRISBLAD

1. Årgang.

30. desember 1943.

I april 1940 da vi blev overfalt av tyskerne, var vårt land forsynt med større varelagre i nær sagt alle brancher enn nogensinde tidligere. Fienden kom til et veldekket bord og man kan desverre ikke si at de ubudne gjester har vist særlig beskjedenhet når det gjalder å forsyne sig. Våre lagre av alle slags industri-varer, både ferdige produkter og råmaterialer er sunket i et stadig økende tempo og ennå verre er det gått med alle slags matvarer, klær og andre direkte livsfornödenheter. Uten overdrivelse kan man idag påstå at en stor del av det norske folk er under-ernært. I særlig grad gjelder dette bybefolkningen. At voksne mannlige byboere har tapt ca. 20 % av sin legemsvekt er ingen undtagelse som bekrefter regelen, de som ikke har hatt et slikt vekt-tap er undtagelsene.

I løpet av de siste seks måneder har Oslos befolkning, bortsett fra den del som har ekstra-rasjoner, fått kjøttasjon en gang og fersk fisk en gang. Det man har flytt på er klippfisk og lutefisk. Ikke engang spekesild, vår gamle nasjonalrett har vi fått beholde. Den overveiende del av vår store fiskeproduksjon går direkte til Tyskland, enten i fersk tilstand, eller via de nyanlagte filet-fabrikker og hermetikkfabrikker, mens våre husmødre ikke vet hvor de skal skaffe middagen fra.

Medisintranen er et skoleeksempel på hvorledes vi blir plyndret for våre næringsmidler. Nu får barna en liter tran pr. år og voksne ingen ting, før krigen da alle kjøpte og drakk den tran de ønsket, brukte vi 3% av vår tranproduksjon selv og eksporterte de 97%. Selv ikke de 3% unner okkupasjonsmakten oss av et så viktig næringsmiddel. Den eneste matvare vi for tiden har så stort lager av at vi sannsynligvis kan opprettholde den nuværende rasjon, er korn. Dette kommer dels av at Tyskland har hatt en god høst selv og har bragt store kvanta korn fra Ukraina, således at de har mangel på lagerplass, dels av at tyskerne er interessert i å holde oss såvidt over sultegrensen for at vi skal kunde yde et så effektivt arbeide som mulig for dem.

Nu er imidlertid øieblikket kommet at det må gjøres noe alvorlig for å skaffe den norske bybefolkning mere kraftig og nærende føde. Man må ha øket tilførsel av, i første rekke, kjøtt, fisk og smør, hvis ikke den opvoksende slekt skal bli en mindreverdige rase. I Tysklands interesse må hjemmefrontens arbeide sette full kraft på å skaffe alle som lider nød i dette land, økede matrasjoner og her må bønder og fiskere være de som først og fremst tar initiativet.

Bønderne må systematisk opgi til myndighetene mindre produksjon pr. mål enn de har hatt av alle slags korn, grønnsaker og poteter, de må opgi mindre mellemengde, mindre antall dyr enn de har og mindre smør- og eide-produksjon. Fiskerne må alltid opgi en mindre fangst enn de har hatt.

Disse menneskelige matreserver skal redde den norske folkerases fremtid. Hva gjelder det om vi vinner krigen hvis det blir et legendarisk sagn som overlever dem? Vi må komme ut av

krigen med alle våre åndelige og legemlige krefter i behold, så vi fortsatt kan hevde oss på samme ærefulle måte som hittil overalt i verden.

Dette kan bønder og fiskere hjelpe oss til ved å levere oss mat til rimelige priser. Desverre har den matproduserende del av befolkningen i stor utstrekning sviktet sin plikt mot de øvrige landsbyggerne. De fleste har vært livende redde for ikke å levere på dagen alt hvad fienden forlangte og alt for mange av dem som har holdt sine varer unda fienden, har utnyttet sine landsmanns nød og tatt blodige ågerpriser for sine matvarer. Det har vært alt for mange svarte bønder og alt for mange svarte mellehandlere.

Svart i denne forbindelse betyr ikke folk som selger på svartebørsen, men folk som tar for høie priser, altså svartebørsens utskudd.

Svartebørsen som sådan er absolutt livsviktig for nasjonen, så alle matprodusenter må levere mest mulig til svartebørsen, men til rimelige priser, slik at den almindelige borger i dette land kan nyde godt av varene.

DA FØRST VIL SVARTEBØRSEN OPFALLE DEN NASJON DEN HAR, NÆRLIG Å REDDE NASJONENS SUNDHET.

På grunn av den senere tids mange overtredelser av den uskrevene lov om rimelige priser på svartebørsen, som folks nød tilsier, har man funnet å måtte nedsette et Nasjonalt Prisutvalg som vil sørge for å holde prisene på et så lavt nivå at folk har råd til å kjøpe der. Svartebørsen skal ikke være en tumleplass for tyskere, quislinger, barakkebaroner og kapitalistiske egoister - den skal tjene det norske folks interesser.

Det Nasjonale Prisutvalg blev nedsatt i midten av november og har i den korte tid samlet et rikt materiale fra store dele av landet om den hemmelige omsetning av matvarer. Vi har fått mange glimrende innberetninger om bønder som har levert store kvanta av alle slags gårdsprodukter til nødlidende landsmenn og kun beregnet sig de offisielle maksimalpriser. Det samme gjelder også mange fiskere.

Vi har også mange nedslående rapporter om svarte matprodusenter. Vi har notert oss bønder i Akershus som har forlangt Kr. 40.- pr. kg. for grisekjøtt; i Østerdalen har det vært forlangt Kr. 30.- pr. kg. for oksekjøtt; på Hedemøken Kr. 2.- pr. kg. for kalvekjøtt; på Vestopland Kr. 25.- pr. kg. for fårekjøtt; på Ringesrike Kr. 15.- pr. kg. for hvetemel; i Hallingdal Kr. 45.- pr. kg. for smør; i Valdres Kr. 25.- pr. kg. for gjetost; i Telemark kr. 12.- pr. rype, altsammen levert på gård eller seter, uten transportrisiko. Vi har også en rekke rapporter om mellehandlere som har fordyret var ene på en ublu måte og om pengesterke kjøpere som har budt nær sagt hvad som helst og drevet prisene opp til skade for sine medmennsker.

VI SETTER ALLE DISSE TRE KATEGORIER I SAMME KLASSE OG EN SLIK OPPFØRSEL VIL IKKE LÆNGER BLI TALT.

Det Nasjonale Prisutvalg ser det som sin oppgave å påse at landets matprodusenter i denne tid oppfyller sin nasjonale plikt nr. 1 som er å levere sine varer i størst mulig mengde til lavest mulige priser til den norske befolkning. Prinsippielt holder vi på at alle leveranser bør skje til de offisielle maksimalpriser, men vi er opmerksom på at disse for en rekke varer er for lave og da okkupasjonsmakten har fastsatt straffe for å levere matvarer direkte til befolkningen, finner vi å måtte ta hensyn til denne situasjon. Matprodusentene som ikke er særlig godt økonomisk stillet må ha en viss kompensasjon for den risiko de løper ved å overtreda myndighetenes bestemmelser. De må ha anledning til å tjene op et reservefond, som de kan bruke til å dekke eventuelle muligheter med. Risiko for mulkt og straff er jo noe større for produsent enn for kjøper.

Foreløbig er det fastsatt følgende maksimalpriser på de viktigste levnetsmidler: Prisene gjelder fra 15. januar 1944; eventuelle senere reguleringer vil bli offentliggjort i Norsk Prisblad.

Produktpris	inkl. transporttillegg og mellemannsfortjeneste	
	inntil 50 km. avstand	over 50 km. avstand
	35 %	70 %
Svinekjøtt kr. 10.- pr. kg.	kr. 13.50	kr. 17.-
Oksekjøtt " 9.- " "	" 12.15	" 15.30
Fårekjøtt " 8.- " "	" 10.80	" 13.60
Kalvekjøtt " 7.- " "	" 9.45	" 11.90
Smør " 16.- " "	" 21.60	" 27.20
Hvetemel " 5.- " "	" 6.75	" 8.50
Rakemel " 3.- " "	" 4.05	" 5.10
Havregryn " 4.- " "	" 5.40	" 6.80
Gjetost " 13.- " "	" 17.55	" 22.10
" hvit nøkkelost		
gammelost		
gaura " 8.- " "	" 10.80	" 13.60
lysost " 7.- " "	" 9.45	" 11.90

Transport og mellemannsfortjeneste uansett avstand 25 %			
Gås	kr. 12.-	pr. kg.	kr. 16.-
And	" 9.-	" "	" 11.25
Høne	" 8.-	" "	" 10.-
Kanin	" 8.-	" "	" 10.-
Type	" 7.-	" stk.	" 8.75
Århøne	" 10.-	" "	" 12.50
Årbane	" 12.-	" "	" 15.-
Røy	" 16.-	" "	" 20.-
Tiur	" 25.-	" "	" 31.25

Sukker inklusiv alle till gg kr. 12.-

Som man vil se, er de hittil gjeldende svartebørspriser ved denne regulering satt betraktelig ned, i enkelte tilfeller ned til tredjeparten, således at kjøp på svartebørsen for fremtiden ikke bare skal være forbeholdt rike folk. De forskjellige varepriser er ikke alltid satt i samme forhold til hverandre som før krigen, men vi har forsøkt å ta i betraktning varens næringsverdi, vanskeligheten ved å skaffe den og dens anvendelighet. Prisene er avpasset etter Østlands-forhold og gjelder for hele Østlandet, inklusive Telemark fylke

HVER SOM OVERTREDER DISSE BESTEMMELSER, ENTEN DET GÅR DEN SLEKTS MELLEMMANN LIDEN KØPER, VIL BLI STRÆNGT STRAFFET FOR Å HA BRUTT HJEMMETS FRONTENS SOLIDARITET OG SATT DEN NORSKE FOLKEHELSE I FARE. OVERTREDERNE VIL FA SIN STRAFF NÅR KRIGEN ER SLUTT, FORELØBIG VIL DE VÆRE PÅ OPPNOTERT AV VÅRE LOKALE KONTROLLØTER I HVER BY OG HVERT HERRED.

TIL KAMP FOR FOLKETS SUNDHET

TIL KAMP MOT UBLU SVARTEBØRSPRISER.

EFTERTRYKK TILLATT FOR DEN FRI PÆSSE

Send Norsk Prisblad utover landet efterat prisene er notert.

I april 1940 da vi ble overfalt av tyskerne, var vårt land med større varelagre i nær sagt alle brancher enn noensinne tidligere. Men fra den tid da tyskerne kom til et veldokket bord og man kan dessverre ikke si at de ubudne gjester har vist særlig beskjedenhet når det gjaldt å forsyne seg. Våre lagre av alle slags industrivarer, både ferdigprodukter og råmaterialer, er sunket i et stadig økende tempo og ennå værre er det gått med alle slags matvarer, korn og andre direkte livsfornödenheter. Uten overdriivelse kan man idag påstå at en stor del av det norske folk er underernært. I særlig grad gjelder dette bybefolkningen. At voksne mannlige byboere har tapt ca. 20% av sin legemsvekt er ingen unntakelse som bekrefter regelen, de som ikke har hatt et slikt veltap er unntakelsene.

I løpet av de siste seks måneder har Oslos befolkning, bortsett fra den del som har ekstra-rasjoner, fått kjøttrasjon en gang, og fersk fisk en gang. Det man har fått på er klippfisk og lutefisk. Ikke engang spekesild, vår gamle nasjonalrett har vi fått beholde. Den overveiende del av vår store fiskeproduksjon går direkte til Tyskland, enten i fersk tilstand, eller via de nyanlagte vilét-fabrikker og hermetikkfabrikker, mens våre husmødre ikke vet hvor de skal skaffe middagsmat fra.

Medisintranen er et skoleeksempel på hvorledes vi blir plyndret for våre ernæringsmidler. Nu får barna en liter tran pr. år og voksne ingen ting. Før krigen, da alle kjøpte og drakk den tran de ønsket brukte vi 3% av vår tranproduksjon selv, og eksporterte de 97%. Selv ikke de 3% under okkupasjonsmakten oss av et så viktig næringsmiddel. Den eneste matvare vi for tiden har så stort lager av at vi sannsynligvis kan opprettholde den nuværende rasjon, er korn. Dette kommer dels av at Tyskland har hatt en god høst selv, og har bragt store kvanta korn fra Ukraina, således at de har mangel på lagerplass, dels av at tyskerne er interessert i å holde oss så vidt over sultgrensen for at vi skal kunne yde et så effektivt arbeid som mulig for dem.

Nu er imidlertid øyeblikket kommet at det må gjøres noe alvorlig for å skaffe den norske by-befolkning mere kraftig og næringsføde. Man må ha øket tilførsel av i første rekke kjøtt, fisk og smør, hvis ikke den oppvoksende slekt skal bli en mindreverdige rase. I fedrelandets interesse må hjemmefrontens arbeid sette full kraft på å skaffe alle som lider nød i dette land økede matrasjoner og her må bønder og fiskere være de som først og fremst tar initiativet.

Bøndene må systematisk oppgi til myndighetene mindre produksjon pr. mål enn de har hatt av alle slags korn, grønnsaker og poteter, de må oppgi mindre melkemengder, mindre antall dyr enn de har, og mindre smør og oste-produksjon. Fiskerne må alltid oppgi en mindre fangst enn de har hatt.

Disse hemmelige matreserver skal redde den norske folkerases fremtid. Hva hjelper det om vi vinner krigen hvis det blir et legemlig svekket folk som overlever den? Vi må komme ut av krigen med alle våre åndelige og legemlige krefter i behold så vi fortsatt kan hevde oss på samme ærefulle måte som hittil overalt i verden.

Dette kan bønder og fiskere hjelpe oss til ved å levere oss mat til rimelige priser. Dessverre har den matproduserende del av befolkningen i stor utstrekning sviktet sin plikt mot de øvrige innbyggere. De fleste har vært livende redde for ikke å love på dagen alt hva fienden forlangte, og altfor mange av dem som har holdt sine varer unna fienden, har utnyttet sine landsmenns nød og tatt blodige ågerpriser for sine matvarer. Det har vært altfor mange svarte bønder, og altfor mange svarte mellomhandlere.

Svart i denne forbindelse betyr ikke folk som selger på svartebørsen, men folk som tar for høye priser, altså svartebørsens utskudd.

Transport- og mellommannsførtjeneste uansett
avstand - 25 %.

Gås	kr. 12.-	pr. kg.	kr. 16.-
Aid	" 9.-	" "	" 11,25
Høne	" 8.-	" "	" 10.-
Kanin	" ".	" "	" 10.-

Rype	" 7.-	" stk.	" 8,75
Århøne	" 10.-	" "	" 12,50
Arhane	" 12.-	" "	" 15.-
Røy	" 16.-	" "	" 20.-
Tiur	" 25.-	" "	" 31,25

Sukker inklusive alt tillegg - kr. 12.- pr. kg.

Som man vil se, er de hittil gjeldende svartebørspriser ved denne regulering satt betraktelig ned, i enkelte tilfeller ned til den tredjeparten, således at kjøp på svartebørsen for fremtiden ikke bare skal være forbeholdt rike folk. De forskjellige varepriser er ikke alltid satt i samme forhold til hverandre som før krigen, men vi har forsøkt å ta i betraktning varens næringsverdi, vanskeligheten ved å skaffe den og dens anvendelighet. Prisene er avpasset etter Østlands-forhold og gjelder for hele Østlandet, inklusive Telemark Fylke.

ENHVER SOM OVERTREDER DISSE BESTEMMELSER, ENTEN DET GJELDER SELGER, MELLOMMANN ELLER KJØPER, VIL BLI STRENGT STRAFFET FOR HA BRUTT HJEMMEFONTERENS SOLIDARITET OG SATT DEN NORSKE FOLKEHELSE O FARE. OVERTREDENE VIL FÅ SIN STRAFF NÅR KRIGEN ER SLUTT. FORELØBIG VIL NAVNENE BLI OPPNOTERT AV VÅRE LOKALE KONTROLLØRER I HVER BY OG HVERT HERRED.

TIL KAMP FOR FOLKETS SUNEDET.

TIL KAMP MOT VÅRE SVARTEBØRSPRISER.

ETTERTRYKK TILLATT FOR DEN FRI PRESSE..

Send Norsk Prisblad utover landet etterat prisene er notert.

Avskrift.
1917. 1918. 1919. 1920. 1921. 1922.

matprodusenter må levere mest mulig til svartebørsen, men til rimelige priser, slik at den almindelige borger i dette land kan nyde godt av varene.

DA FÖRST VIL SVARTEBÖRSEN OPFFYLLE DEN MISJON DEN HAR, NEMLIG Å REDDE NASJONENS SUNNHET.

På grunn av den senere tids mange overtredelser av den uskrevne lov om rimelige priser på svartebørsen som folks nød tilsier, har man funnet å måtte nedsette et Nasjonalt Prisutvalg som vil sørge for å holde prisene på et så lavt nivå at folk har lov til å kjøpe der. Svartebørsen skal ikke være en tumleplass for tyskere, quislinger, barakkebaroner og kapitalistiske egositer - den skal tjene det norske folks interesser.

Det Nasjonale Prisutvalg ble nedsatt i midten av november og har i den korte tid samlet et rikt materiale fra store deler av landet om den hjemmelige omsetning av matvarer. Vi har fått mange glimrende innberetninger om bønder som har levert store kvanta av alle slags gårdsprodukter til nødlidende landsmenn og kun beregnet seg de offisielle maksimalpriser. Det samme gjelder også mange fiskere.

Vi har også mange nedslående rapporter om svarte matprodusenter. Vi har notert oss bønder i Akershus som har forlangt kr. 40.- pr. kg. for grisekjøtt, i Østerdalen har det vært forlangt kr. 30.- pr. kg. for oksekjøtt, og Hedemarken kr. 25 pr. kg. for kalvekjøtt, på Vest-Opland kr. 25.- pr. kg. for fårekjøtt, på Ringerike kr. 15 pr. kg. for hvetemel, i Hallingdal kr. 45.- pr. kg. for smør, i Valdres kr. 25.- pr. kg. for gjetost, i Telemark kr. 12.- pr. rype, alt sammen levert på gård eller seter, uten transportrisiko. Vi har også en rekke rapporter om mellomhandlere som har fordyret varene på en ublu måte og om pengesterke kjøpere som har budt nær sagt hva som helst og drevet prisene opp til skade for sine medmennesker.

VI SETTE ALLE DISSE TRE KATEGORIER I SAMME KLASSE OG EN SLIK OPP-TREDEN VIL IKKE LENGRE BLI TÅLT.

Det Nasjonale Prisutvalg ser det som sin oppgave å påse at landets matprodusenter i denne tid oppfyller sin nasjonale plikt nr. 1 som er å levere sine varer i størst mulig mengde til lavest mulig priser til den norske befolkning. Prinsipielt holder vi på at alle leveranser bør skje til de offisielle maksimalpriser, men vi er oppmerksom på at disse for en rekke varer er for lave, og da okkupasjonsmakten har fastsatt straffer for å levere matvarer direkte til befolkningen, finner vi å måtte ta hensyn til denne situasjon. Matprodusentene som ikke er særlig godt økonomisk stillet, må ha en viss godtgjørelse for den risiko de løper ved å overtre myndighetenes bestemmelser. De må ha anledning til å tjene opp et reservefond som de kan bruke til å betale event. mulkt og risiko for mulkt og straff er jo noe større for produsent og enn mellommann, enn for kjøper.

Foreløbig er det fastsatt følgende maksimalpriser på de viktigste levnetsmidler: Prisene gjelder fra 15. januar 1944, event. senere reguleringer vil bli offentliggjort i Norsk Prisblad.

Produsentpris:	Inkl. transporttillegg og mellommanns-fortjeneste	
	inntil 50 km. avstand	over 50 km. avstand.
	35%	70%
Svinekjøtt kr. 10 pr. kg.	kr. 13.50	kr. 17.-
Oksekjøtt " 9.- "	" 12.15	" 15.30
Fårekjøtt " 8.- "	" 10.86-	" 13.60
Kalvekjøtt " 7.- "	" 9.45	" 11.90
Smør " 16.- "	" 21.60	" 27.20
Hvetemel " 5.- "	" 6.75	" 8.50
Bakemel " 3.- "	" 4.05	" 5.10
Havregryn " 4.- "	" 5.40	" 6.80
Gjetost " 13.- "	" 17.55	" 22.10
Gauda " 8.- "	" 10.80	" 13.60
Mysost " 7.- "	" 9.45	" 11.90